

Katedra sociální a kulturní antropologie
Filosofická fakulta, Univerzita Pardubice
POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA: Dopad kapitalismu na užitečnost práce: „Fenomén bullshit jobs“

AUTOR: Bc. Vondruška Michal

VEDOUČÍ DP: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Fenomén bullshit jobs je bezesporu velmi aktuálním tématem, se kterým se potýká mnoho lidí v každodenní realitě. Navíc je to téma, pro které je antropologický přístup opravdu velmi vhodný. Nadpis práce a hlavní výzkumné otázky spolu úplně nekorespondují, ale v práci jsou obě témata dostatečně obsažena. Autor se snaží přistupovat ke smysluplnosti práce skrze teoretický rozbor samotné podstaty práce a její opodstatněnosti v daném ekonomicko-politickém společenském systému. Současně se ale snaží o propojení těchto obecných a až abstraktních představ s každodenní realitou práce v korporátním sektoru. Tyto aspekty na práci velmi oceňuji.

Práce není členěna tradičně a ani uchopení tématu autorem či volba stylu psaní není zrovna typická, což mi je na práci blízké. To zlepšuje čtivost práce, ale současně je to nebezpečné, protože autor často sklouzává na hranu odborného textu. To je hlavně patrné, pokud jde o rozlišování mezi fakty a dojmy, argumenty a názory. V mnoha místech je patrné, že tyto hranice autorovi dělají problémy, a sklouzává pak k popularizační, beletristické či žurnalistické formě psaní, což se neshoduje s pravidly psaní akademického (typu „planeta pomalu umírá“, s. 10).

Práce je opřena o dílo Davida Graebera, ale je vhodně doplněna o teoretické ukotvení v Bourdieuho teorii či v ekonomických teoriích a díle Maxe Webera. Ačkoliv samotná volba je dobrá, kvalita interpretace a práce s těmito teoretickými koncepty je velmi nevyvážená. V interpretaci ekonomických příčin „nesmyslnosti práce“ autor sklouzává k mnoha generalizacím či názorům, které lze těžko obhájit (Keynes jako největší ekonom dějin, lovci a sběrači žili déle než novodobá společnost atd.). To je také doplněno poněkud nedbalou prací se zdroji a správným odkazováním a citováním v textu. Ostatně stylistická a formální stránka práce je vesměs dobrá (a jako vedoucí práce musím říct, že sleduji velký progres autora i textu samotného po této stránce), ale jsou zde mnohé přešlapy. Snadnost čtení narušuje i absence grafického členění textu do odstavců – např. strany 19-21 představují jeden proud textu. Na straně 27-28 si pak nejsem jist, zda se nejedná o přímou citaci. Autor hodně pracuje s odbornými i neobdobnými texty a rozlišování mezi těmito dvěma typy zdrojů při utváření argumentů by práci také prospělo.

Práce Michala Vondrušky není dokonalá, ale je zajímavá, a i zajímavě pojatá. Má nedostatky, ale ve srovnání s prvotními obavami, které jsem měl, že je to příliš velké sousto na uchopení a zpracování,

poměrně zdařilá. Jazykově a formálně není dokonalá, ale nenacházím v práci zásadní nedostatky, pro které by neměla projít. Líbí se mi kreativní přístup, styl psaní i poměrně pěkné propojení terénu s teorií. Autorovi doporučuji napříště sestoupit s myšlenkami trochu více na zem, trochu si je utřídit a zkonkretizovat, aby to pro čtenáře bylo srozumitelnější a pro autora lépe formulovatelné.

Práci doporučuji i přes výše uvedené nedostatky k obhajobě a navrhuji známku B.

V Pardubicích dne 19. 8. 2022

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.